

SKO.4170.2275.2022

## DECYZJA

Na podstawie:

- art. 138 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2000 ze zm.),
- art. 71 ust.1 i ust. 2 pkt 1, art. 66 ust.1 pkt 19 i pkt 19a, art. 74a ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.) oraz § 2 ust.1 pkt 51 lit. b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839),
- art. 1, art. 2 ustawy z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 570),

po rozpatrzeniu odwołania Pana \_\_\_\_\_ od decyzji Wójta Gminy Wierzchowo znak: OŚ. 6220.04.2020.KK z dnia 2 września 2022 r. o odmowie ustalenia środowiskowych uwarunkowań na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie fermy trzody chlewnej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce nr 106/1 obręb Żabin,

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Koszalinie, w składzie:

Przewodnicząca – Iwona Szaranek (sprawozdawca)  
Członkowie – Agata Witkowska  
– Joanna Mojska

na posiedzeniu w dniu 21 grudnia 2021 r. orzeka:

**uchylić zaskarżoną decyzję w całości  
i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi I instancji.**

### Uzasadnienie

Zaskarżoną decyzją Wójt Gminy Wierzchowo ponownie odmówił wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dotyczących realizacji ww. przedsięwzięcia, na wniosek z dnia 24.01.2020 r. (data wpływu). W treści decyzji organ szczegółowo opisał przebieg postępowania. Decyzja została wydana z uwzględnieniem wymaganych opinii i uzgodnień. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Drawsku Pomorskim pismem znak: PSSE-NZNS-465-1-11/20 z dnia 15.05.2020 r. zaopiniował przedsięwzięcie pozytywnie. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie postanowieniem znak: WST-K.4221.3.2020.AW.5 z dnia 15.07. 2020 r. uzgodnił pozytywnie realizację przedsięwzięcia i określił działania, jakie inwestor musi podjąć na etapie realizacji, eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia. Dyrektor Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy postanowieniem znak: BD.RZŚ.4360.9.2020.KZ.2 z dnia 13.05.2020 r. również uzgodnił pozytywnie warunki realizacji przedsięwzięcia.

Zaskarżona decyzja jest trzecim rozstrzygnięciem w sprawie. Dnia 14.09.2020 r. Wójt Gminy Wierzchowo odmówił ustalenia środowiskowych uwarunkowań na realizację przedmiotowego przedsięwzięcia. Od decyzji odwołał się Wnioskodawca. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Koszalinie decyzją nr SKO.4170.2372.2020 z dnia 30.12.2020 r. uchyliło zaskarżoną decyzję w całości, a sprawę przekazało do ponownego rozpatrzenia. Ponownie rozpatrując sprawę, organ I instancji dopuścił w sprawie dowód z ekspertyzy dotyczącej potencjalnego oddziaływania na środowisko oraz uciążliwości dla otoczenia planowanej fermy trzody chlewnej. Decyzją z dnia 10.06.2021 r. Wójt Gminy Wierzchowo ponownie odmówił ustalenia środowiskowych uwarunkowań na realizację przedmiotowego przedsięwzięcia. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Koszalinie decyzją znak: SKO.4170.1615.2021 z dnia 15.12.2021 r. uchyliło zaskarżoną decyzję w całości, i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia,

wskazując okoliczności jakie należy wziąć pod uwagę.

Ponownie rozpatrując sprawę, organ pierwszej instancji wystąpił do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego o wydanie opinii w zakresie realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia, jako wymagającego pozwolenia zintegrowanego (pismo znak: OS.6220.04.2022.KK z dnia 23.03.2022 r.). Po kilkukrotnym wezwaniu zarówno organu prowadzącego, jak i wnioskodawcy o wskazanie maksymalnej możliwej obsady zwierząt w planowanych budynkach, Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego pismem z dnia WOŚ-II.7030.3.2022.KS z dnia 25.07.2022 r. odmówił wydania opinii w ww. zakresie, ponieważ wniosek w jego ocenie nie spełniał warunków kwalifikujących do zaopiniowania, „gdyż nie podano maksymalnej możliwej obsady, a wskazano liczbę 1996 szt.”. Jak wskazuje organ opiniujący, zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 51 rozporządzenia w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w zw. z art. 378 ust. 2a ustawy Prawo ochrony środowiska, wnioskodawca winien złożyć raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko z podaniem maksymalnej możliwej obsady zwierząt, jaką pomieści budynek inwentarski. Marszałek Województwa wskazał, że organ prowadzący postępowanie nie dokonał oceny wniosku pod kątem maksymalnej możliwej obsady zwierząt. W wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy, organ pierwszej instancji odmówił ustalenia środowiskowych uwarunkowań na realizację przedmiotowego przedsięwzięcia.

Inwestor odwołał się od powyższej decyzji z zachowaniem ustawowego terminu, zarzucając: naruszenie przepisów prawa materialnego, mające istotny wpływ na wynik sprawy, tj.

1. art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa, w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (dalej jako: „UOŚ”), poprzez jego błędną wykładnię i tym samym oparcie odmowy wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia na wynikach postępowania z udziałem społeczeństwa, podczas gdy wyniki uzgodnień i opinii o których mowa w art. 77 ust. 1 ww. ustawy oraz treść dołączonego do wniosku raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko przemawiały za wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia.
2. art. 80 ust. 1 pkt. 1 UOŚ, który to przepis nakłada na organ obowiązek wydania decyzji zgodnej z wnioskiem wnioskodawcy oraz łączy organ ustaleniami zawartymi w pozytywnych uzgodnieniach wydanych przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Szczecinie, w pozytywnych uzgodnieniach Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy oraz w pozytywnej opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Drawsku Pomorskim, podczas gdy pomimo wydania przez ww. organy pozytywnych uzgodnień oraz pozytywnej opinii, organ odmówił wydania decyzji środowiskowej.
3. art. 80 ust. 1 pkt. 2 UOŚ, który to przepis łączy organ ustaleniami zawartymi w raporcie środowiskowym, podczas gdy organ odmawiając wydania decyzji środowiskowej, de facto zakwestionował ustalenia zawarte ww. raporcie, nie przedstawiając na poparcie swoich twierdzeń dokumentów, mających równorzędną względem raportu środowiskowego moc dowodową.
4. art. 85 ust. 2 pkt. 1 lit. a UOŚ polegające na braku wskazania, w jaki sposób oraz w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa w postępowaniu, w szczególności brak wskazania które konkretnie uwagi lub wnioski społeczeństwa stanowiły podstawę do wydania decyzji negatywnej, podczas gdy dyspozycja ww. przepisu nakłada na organ obowiązek wskazania w jaki sposób i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski społeczeństwa w postępowaniu

Naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na wynik sprawy, tj.:

1. art. 8 oraz art. 107 par. 3 kodeksu postępowania administracyjnego polegające na nienależytym uzasadnieniu zaskarżanej decyzji z uwagi na zawarcie w niej zbyt ogólnych stwierdzeń, co

uniemożliwia realizację zasady pogłębienia zaufania obywateli do organów państwa oraz uniemożliwia dokonanie kontroli zaskarżanej decyzji w szczególności brak wystarczającego wyjaśnienie przez organ, dlaczego organ uznał, że planowana inwestycja negatywnie wpłynie na środowisko, podczas gdy z dokumentacji znajdującej się w aktach niniejszej sprawy wynika, w szczególności z raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, iż żadna z ww. okoliczności nie ma miejsca. Co więcej organ I Instancji ww. twierdzeń nie poparł rzetelnymi dokumentami ani badaniami.

2. art. 80 kodeksu postępowania administracyjnego mające istotny wpływ na wynik sprawy, polegające na:

- dowolnej ocenie i przyjęciu przez organ I Instancji stanowiska nie mającego wystarczających podstaw, iż budowa obiektu w ramach przedmiotowej inwestycji doprowadzi do pogorszenia stanu środowiska w konsekwencji czego ww. organ rażąco przekroczył zasadę swobodnej oceny dowodów.
- bezpodstawnym przyjęciu, że bezściółkowy chów zwierząt jest najgorszym z możliwych rozwiązań stosowanych w technologii produkcji, podczas gdy ww. rodzaju chowu jest najlepszym i najbezpieczniejszym rodzajem chowu dla zwierząt.

Mając na względzie powyższe, inwestor wniósł o zmianę zaskarżanej decyzji i tym samym ustalenie środowiskowych uwarunkowań na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie fermy trzody chlewnej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce 106/1, obręb Żabin. Ewentualnie o uchylenie zaskarżanej decyzji w całości i przekazanie sprawy do organu I instancji do ponownego rozpoznania.

Dodatkowo w treści uzasadnienia skarżący podnosi, że nie został prawidłowo zawiadomiony o zakończeniu postępowania przed wydaniem decyzji, bowiem nastąpiło to przez publiczne obwieszczenie, które nie zostało zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej organu, co uniemożliwiło terminowe złożenie stanowiska, co do zebranego materiału.

Organ I instancji, po zapoznaniu się z odwołaniem, nie znalazł podstaw do uchylenia lub zmiany decyzji w trybie art. 132 K.p.a.

**Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Koszalinie po rozpatrzeniu odwołania ustaliło i zważyło, co następuje. Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.**

Podstawę materialnoprawną w niniejszej sprawie stanowi ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (dalej: ustawa o oś). Postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczyna się na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia (art. 73 ust. 1 ustawy środowiskowej). Zgodnie z art. 71 decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach określa środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia. Uzyskanie tej decyzji jest wymagane dla planowanych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Przedsięwzięcia kwalifikuje się do odpowiedniej kategorii na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Należy również wziąć pod uwagę przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2021.1973 t.j.) związane z pozwoleniem zintegrowanym. Zgodnie bowiem z art. 66 ust. 5 ustawy o oś, jeżeli planowane przedsięwzięcie jest związane z użyciem instalacji objętej obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego, raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać porównanie proponowanej techniki z najlepszymi dostępnymi technikami. Ponadto, na podst. art. 77 ust. 1 pkt 3 o oś, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ właściwy do wydania tej decyzji, zasięga również opinii organu właściwego do wydania pozwolenia zintegrowanego na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska, jeżeli planowane przedsięwzięcie kwalifikowane jest jako instalacja, o której mowa w art. 201 ust. 1 tej ustawy. W myśl przywołanego przepisu, pozwolenia zintegrowanego wymaga

prowadzenie instalacji, której funkcjonowanie, ze względu na rodzaj i skalę prowadzonej w niej działalności, może powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości, z wyłączeniem instalacji lub ich części stosowanych wyłącznie do badania, rozwoju lub testowania nowych produktów lub procesów technologicznych. Organ winien dokonać ustaleń, czy w sprawie przepis ten znajduje zastosowanie.

Zgodnie z art. 61 ust. 2 ooś, to organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przeprowadza na podstawie zgromadzonych materiałów ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, stanowiącą część postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 8 ustawy ooś, przez ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko rozumie się postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia, obejmujące w szczególności:

- a) weryfikację raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- b) uzyskanie wymaganych ustawą opinii i uzgodnień,
- c) zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Wyniki przeprowadzonej przez organ oceny powinny znaleźć odzwierciedlenie w uzasadnieniu decyzji.

Postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczyna się na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia (art. 73 ust. 1 ooś). Jeżeli liczba stron postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub innego postępowania dotyczącego tej decyzji przekracza 10, stosuje się art. 49 K.p.a. (art. 74 ust. 3 ooś). Zawiadomienie stron o decyzjach i innych czynnościach organu administracji publicznej może nastąpić w formie publicznego obwieszczenia, w innej formie publicznego ogłoszenia zwyczajowo przyjętej w danej miejscowości lub przez udostępnienie pisma w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej właściwego organu administracji publicznej. W tym miejscu należy zauważyć, że w orzecznictwie sądów administracyjnych wskazuje się, że cel zastosowania art. 49 K.p.a. - przyspieszenie i ułatwienie prowadzenia postępowania administracyjnego, w którym występuje bardzo duża liczba stron - nie stoi na przeszkodzie indywidualnemu doręczeniu decyzji podmiotowi najbardziej zainteresowanemu w sprawie - wnioskodawcy (inwestorowi) na piśmie lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Należy przyjąć, że doręczenie zawiadomień w formie publicznego obwieszczenia w trybie art. 49 i 49a k.p.a. nie dotyczy inicjatora postępowania administracyjnego i adresata decyzji (inwestora). Trudno bowiem przyjąć, aby podmiot, który wystąpił z żądaniem wszczęcia postępowania administracyjnego dowiadywał się o jego zakończeniu z obwieszczenia. Nawet jeżeli organ, w oparciu o przepis szczególny lub art. 49a k.p.a., zawiadamia strony o wydaniu decyzji w drodze publicznego obwieszczenia, to ma ponadto obowiązek doręczyć decyzję wnioskodawcy na piśmie lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej, nawet jeżeli przepis szczególny takiego doręczenia nie przewiduje (postanowieniu NSA z 10 listopada 2016 r., II OZ 1297/16). Dotyczy to również innych pism i zawiadomień kierowanych do wnioskodawcy w toku postępowania. W aktach postępowania znajduje się zwrotne poświadczenie odbioru pisma kierowanego do wnioskodawcy z dnia 01.08.2022 r. o zakończeniu postępowania dowodowego. Organ I instancji pominął jednak ponownie obowiązek wskazania stronie niespełnionych przesłanek do wydania decyzji zgodnej z żądaniem strony, który wynika z art. 79a K.p.a. Zgodnie z tym przepisem, w postępowaniu wszczętym na żądanie strony, informując o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, organ administracji publicznej jest obowiązany do wskazania przesłanek zależnych od strony, które nie zostały na dzień wysłania informacji spełnione lub wykazane, co może skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony (§ 1). W terminie wyznaczonym na wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, strona może przedłożyć dodatkowe dowody celem wykazania spełnienia przesłanek (§ 2). Naruszono zatem zasadę czynnego udziału strony w postępowaniu.

Ponadto należy zauważyć, że w ponownie rozpatrywanej sprawie organ I instancji nie uzyskał stanowiska merytorycznego autora ekspertyzy sporządzonej na zlecenie Wójta Gminy Wierchowo, który nie ustosunkował się do zarzutów wnioskodawcy, pomimo pisma organu prowadzącego z dnia 17.02.2022 r. Zatem decyzji organu I instancji została wydana przedwcześnie, bowiem w dalszym ciągu postępowanie dowodowe nie zostało uzupełnione zgodnie ze wskazaniem Kolegium z decyzji znak: SKO.4170.1615.2021 z dnia 15.12.2021 r.

Z treści ekspertyzy przyjętej za dowód w sprawie wynika m.in., że przedsięwzięcie podlega procedurze ubiegania się o pozwolenie zintegrowane (str. 7 ekspertyzy), niemniej dokument ten nie zawiera uzasadnienia do tego stwierdzenia. Pomimo odnoszenia się w dalszej treści przez biegłego do tzw. ferm wielkoprzemysłowych, nie zawarto żadnych ustaleń w tym przedmiocie, na co zwracało uwagę Kolegium wraz z szerokim uzasadnieniem w decyzji znak: SKO.4170.1615.2021 z dnia 15.12.2021 r. Ponownie rozpatrując sprawę, organ prowadzący ponownie nie podjął w tej kwestii żadnych własnych ustaleń, na co zwraca również Marszałek Województwa, do którego Wójt Gminy Wierchowo wystąpił o zaopiniowanie.

Należy ponownie zwrócić uwagę, że w postępowaniu o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach ocenie należy poddać maksymalną możliwą obsadę zwierząt, jaką można będzie utrzymywać w projektowanym obiekcie z zachowaniem minimalnych warunków utrzymywania tego gatunku zwierząt, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej (Dz.U.2010.56.344 ze zm.) oraz przy zastosowaniu zakładanej technologii hodowli zwierząt. Przedsięwzięcie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 51 lit. b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dotyczy bowiem maksymalnej możliwej obsady zwierząt, a nie obsady deklarowanej przez inwestora. Jak wskazuje Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Podręczniku dla Wnioskodawców oraz Beneficjentów w zakresie oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć (wersja z dnia 19.01.2022 r.), wskaźnik maksymalnej możliwej obsady zwierząt obliczany jest przez podzielenie projektowanej powierzchni przeznaczonej do chowu i hodowli zwierząt przez minimalną powierzchnię utrzymania określonego rodzaju zwierząt, wymagana przepisami ww. rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Otrzymany wynik należy pomnożyć przez określony w załączniku do rozporządzenia oś współczynnik DJP odpowiadający rodzajowi zwierząt przewidzianych w hodowli. Tożsame stanowisko prezentuje Minister Klimatu i Środowiska pismem znak: DPM-WJP.050.48.2021 ML z dnia 24.07.2021 r. dostępnym na stronie: <http://orka2.sejm.gov.pl/INT9.nsf/klucz/ATTC5BHKL/%24FILE/i24964-o1.pdf>. Kolegium podziela to stanowisko.

Wójt Gminy Wierchowo zaniechał dokonania własnych ustaleń co do obsady inwentarza w planowanym budynku. Występując do Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego, organ pierwszej instancji nie poddał analizie przedsięwzięcia i nie uzasadnił jednoznacznie własnego stanowiska w tej kwestii. W związku z tym, pismem z dnia WOŚ-II.7030.3.2022.KS z dnia 25.07.2022 r. Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego odmówił wydania opinii w ww. zakresie, ponieważ wniosek w jego ocenie nie spełniał warunków kwalifikujących do zaopiniowania, „gdyż nie podano maksymalnej możliwej obsady, a wskazano liczbę 1996 szt.”. Jak wskazuje organ opiniujący, zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 51 rozporządzenia w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w zw. z art. 378 ust. 2a ustawy Prawo ochrony środowiska, wnioskodawca winien złożyć raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko z podaniem maksymalnej możliwej obsady zwierząt, jaką pomieści budynek inwentarski. Marszałek Województwa wskazał, że organ prowadzący postępowanie nie dokonał oceny wniosku pod kątem maksymalnej możliwej obsady zwierząt.

Kolegium zwraca również ponownie uwagę, że przedmiotem niniejszego postępowania nie jest analiza dobrostanu zwierząt, zatem zarzuty w tej kwestii należy uznać za bezpodstawne. Organ odwoławczy wypowiedział się już w tej kwestii dwukrotnie w poprzednich decyzjach kasacyjnych – w decyzji znak: SKO.4170.2372.2020 z dnia 30 grudnia 2020 r. oraz w decyzji znak: SKO.4170.1615.2021 z dnia 15 grudnia 2021 r. Pomimo szczegółowego uzasadnienia i wskazania jakie okoliczności należy wziąć pod uwagę ponownie rozpatrując sprawę, Wójt Gminy Wierzchowo w dalszym ciągu bezpodstawnie powołuje się na dobrostan zwierząt, mimo iż nie jest do tego uprawniony w postępowaniu o ustalenie środowiskowych uwarunkowań realizacji planowanego przedsięwzięcia. Organ I instancji nie wziął powyższego pod uwagę, ponownie rozpatrując sprawę. Należy zauważyć, że zgodnie z art. 62 ust. 1 ustawy ooś, w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko określa się, analizuje oraz ocenia bezpośredni i pośredni wpływ danego przedsięwzięcia na środowisko oraz ludność, w tym zdrowie i warunki życia ludzi, dobra materialne, zabytki, krajobraz, w tym krajobraz kulturowy, wzajemne oddziaływanie między elementami, o których mowa w lit. a-ca, dostępność do złóż kopalin; ryzyko wystąpienia poważnych awarii oraz katastrof naturalnych i budowlanych; możliwości oraz sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko; wymagany zakres monitoringu. Zgodnie z art. 62 ust. 2 ooś, w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 określa się, analizuje oraz ocenia oddziaływania przedsięwzięcia na obszary Natura 2000, biorąc pod uwagę także skumulowane oddziaływanie przedsięwzięcia z innymi realizowanymi, zrealizowanymi lub planowanymi przedsięwzięciami. Ustawodawca nie przewidział natomiast analizy pod kątem dobrostanu zwierząt.

W uzasadnieniu organ pierwszej instancji zanegował również uzasadnienie organów pozytywnie opiniujących i uzgadniających przedsięwzięcie. Ponadto wskazał, że wariantem najbardziej zasadnym byłby wariant, który przyniósłby najmniej szkód w środowisku, a który został zaniechany przez Inwestora na wstępnym etapie założeń planowanego przedsięwzięcia. Wskazał, że zagrożeniem dla środowiska i okolicznych mieszkańców będzie działalność kilku ferm zlokalizowanych blisko siebie. Na poparcie występowania kumulacji nie przedstawiono jednak żadnych dowodów.

Należy zgodzić się z zarzutem skarżącego, że organ pierwszej instancji nie wziął pod uwagę, iż planowany obiekt ma powstać w oparciu o nowoczesne technologie, znacząco ograniczające emisję odorów oraz hałasu, co wynika z raportu środowiskowego dostarczonego przez Inwestora jak i z pozytywnych opinii i uzgodnień. Jak trafnie wskazuje skarżący, opinie i uzgodnienia są wydawane przez organy administracji publicznej, wyposażone w odpowiednie kompetencje i narzędzia, zatem cechują się wysokim stopniem fachowości. Jak podnosi skarżący, „organ I instancji nie uzasadnił ani nie oparł swojego stanowiska na dokumentach mających wartość równoważną raportowi środowiskowemu. Dokumentu takiego nie może stanowić ekspertyza dr inż. Jerzego Kupca - w ekspertyzie tej znajduje się wiele błędów i nieprawdziwych informacji. Ponadto, ekspertyza została sporządzona bardzo ogólnikowo, bez indywidualnego podejścia do sprawy.” Ponadto Kolegium zwraca uwagę, że autor ekspertyzy nie odniósł się merytorycznie do zarzutów skarżącego, co należy uznać za brak w postępowaniu dowodowym. Zgodnie z ugruntowanym już orzecnictwem sądowym, podważenie ustaleń raportu powinno nastąpić poprzez przedstawienie równie kompletnej analizy uwarunkowań środowiskowych (tzw. kontrraportu), której wnioski pozostawałyby w sprzeczności do tych zawartych w raporcie przedłożonym przez inwestora. Kontradwody wprowadzane przeciw specjalistycznemu raportowi powinny reprezentować wartość merytoryczną na co najmniej równym poziomie kompleksowości, a nie stanowić jedynie nieoparte głębszą analizą uwagi negujące założenia w nim zawarte. (wyrok NSA z dnia 18 października 2022 r. sygn. akt III OSK 5054/21). Zatem negowanie ustaleń raportu oraz stanowiska organów uzgadniających w zaskarżonej decyzji należy uznać za niewystarczające i nieoparte dowodami.

Całokształt wskazanych regulacji materialnoprawnych dowodzi, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie jest decyzją uznaniową. Oznacza to, że organ właściwy do wydania tej decyzji

winien przeprowadzić rzetelne postępowanie przewidziane przepisami powołanej ustawy i jest zobligowany wydać tę decyzję, jeżeli inwestor spełni wymagania określone przepisami ustawy. W postępowaniu o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach podstawowym dowodem jest raport o oddziaływaniu na środowisko. W orzecznictwie przyjmuje się, że raport poprzedzający wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach powinien mieć charakter kompleksowy i odnosić się do wszystkich możliwych zagrożeń związanych z realizacją przedsięwzięcia oraz wskazywać, jakie w tym zakresie obowiązują standardy ochrony środowiska oraz czy zamierzona inwestycja mieści się w ich ramach. Treść raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko reguluje art. 66 ustawy o oś i w pierwszej kolejności należy pod tym kątem zweryfikować przedłożony przez inwestora dokument. Organ w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia w szczególności dokonuje bowiem samodzielnej weryfikacji raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (art. 3 ust. 1 pkt 8 lit. a o oś) a następnie uzyskuje wymagane ustawą opinie i uzgodnienia. Kolegium pragnie podkreślić, że w razie stwierdzenia braków, należy wezwać stronę do uzupełnienia raportu, bądź złożenia stosownych wyjaśnień. Niemniej liczne uzupełnienia i zmiany w toku postępowania przed organami uzgadniającymi powodują, że pierwotny raport może stać się nieaktualny, na co zwraca uwagę również autor ekspertyzy. Kolegium podziela twierdzenia biegłego, że w tej sytuacji znacznie utrudniona jest weryfikacja zapisów raportu.

Kolegium zwraca ponadto uwagę, że na wezwanie organów uzgadniających, wnioskodawca złożył obszerne wyjaśnienia do raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, które nie zostały przez nikogo podpisane. Nie wiadomo zatem, kto jest ich autorem. Nie dołączono również oświadczenia autora, a w przypadku gdy wykonawcą raportu jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 o oś. Należy w tym miejscu podkreślić, że przedłożone bardzo obszerne wyjaśnienia w istocie stanowią uzupełnienie przedłożonego raportu. Podlegają zatem wszelkim rygorom przewidzianym dla raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w tym przede wszystkim wymogom odnośnie do autorstwa tego opracowania. Wymogi te nie zostały spełnione. Uzupełnienie raportu nie zostało przez nikogo podpisane. Jak trafnie orzekł Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie w wyroku z dnia 18 marca 2021 r. sygn. akt II SA/Ol 850/20, „z art. 66 ust. 1 pkt 19 u.i.o.ś., w brzmieniu obowiązującym w niniejszej sprawie, należy wyprowadzić także wniosek, że autor raportu musi go podpisać własnoręcznie, wówczas tylko można uznać, że raport zawiera jego nazwisko. Podpis na dokumencie jest formą złożenia oświadczenia woli lub wiedzy i służy identyfikacji osoby, która to oświadczenie złożyła. Z tych też względów podpis ten powinien być własnoręczny. Brak podpisu raportu lub jego uzupełnienia przez autora stanowi brak formalny, który może mieć istotne znaczenie przy ocenie mocy dowodowej raportu. W wyroku z 16 października 2019 r., sygn. akt II OSK 2910/17 Naczelny Sąd Administracyjny potwierdził, że brak podpisu raportu uniemożliwia identyfikację autora raportu, co oznacza w konsekwencji brak możliwości uwzględnienia jego treści w kontekście wydania decyzji środowiskowej. Takie same kryteria należy stosować przy uzupełnieniu raportu”. Zgodnie natomiast z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 5 czerwca 2019 r. sygn. akt II OSK 750/19, w świetle art. 74a ust. 1 i ust. 2 pkt 1 lit. a-d oraz pkt 2 o oś, wymóg posiadania określonych kwalifikacji dotyczy zarówno osoby sporządzającej raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jak i osoby, która go uzupełnia i składa dodatkowe wyjaśnienia co do jego treści. Efektywność procedury oceny oddziaływania inwestycji na środowisku zależy właśnie od wysokiej jakości prognozy jak i raportu, które muszą być sporządzone przez ekspertów dysponujących odpowiednią wiedzą. W świetle art. 74a ust. 2 ustawy środowiskowej wymóg posiadania określonych w tym przepisie kwalifikacji dotyczy zarówno osoby sporządzającej raport jak i osoby, która go uzupełnia i składa dodatkowe wyjaśnienia co do jego treści. W tym sensie raport nie może być rozumiany formalnie wyłącznie jako pierwotny dokument, ale obejmuje również jego uzupełnienia, aneksy itp, które również muszą być sporządzone przez osobę posiadającą kwalifikacje określone w tym przepisie.”. W przedmiotowej sprawie doszło zatem do naruszenia art. 74a ust. 2 ustawy środowiskowej poprzez zaakceptowanie zarówno przez organ prowadzący,

jak i przez organy uzgadniające, uzupełnienia raportu dotyczącego kluczowych kwestii z punktu widzenia oddziaływania na środowisko, który nie zawiera podpisu i oświadczenia, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 19 i 19a w zw. z art. 74a ust. 3 o.o.s. Z uwagi na brak załączenia do uzupełnienia raportu oświadczenia autora o spełnieniu wymagań w zakresie wykształcenia i kwalifikacji oraz oświadczenia dotyczącego świadomości odpowiedzialności karnej, kluczowy dokument tj. raport o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia wraz z uzupełnieniami przedłożonymi przez pełnomocnika inwestora nie spełnia wymogów formalnych dla tego dokumentu i w konsekwencji nie może stanowić podstawy orzekania w przedmiocie wydania decyzji środowiskowych uwarunkowaniach.

W wyniku przeprowadzonego postępowania odwoławczego, Kolegium ustaliło, że organ I instancji nie podjął wszelkich czynności niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, tj. art. 7, 10 § 1, art. 11, art. 77§ 1, art. 79a, art. 80, art. 107 § 3 K.p.a., a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozpatrzenie. Organ nie wziął pod uwagę wszystkich okoliczności wskazanych przez Kolegium w decyzji znak: SKO.4170.1615.2021 z dnia 15 grudnia 2021 r., przede wszystkim nie egzekwując od autora sporządzonej na zlecenie organu ekspertyzy ustosunkowania się do zarzutów wnioskodawcy oraz nie podejmując własnych ustaleń w zakresie maksymalnej możliwej obsady zwierząt. Natomiast wnioskodawca nie wykazał, że deklarowana przez niego obsada zwierząt stanowi jednocześnie maksymalną możliwą obsadę inwentarza, a ponadto przedłożył uzupełnienia i wyjaśnienia do raportu z naruszeniem art. 74a ust. 2 i ust. 3 w zw. z art. 66 ust. 1 pkt 19 i 19a o.o.s. Z uwagi na liczne uzupełnienia do raportu, obarczone brakami formalnymi, należałoby rozważyć konieczność przedłożenia zaktualizowanego i ujednoliconego raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przez wnioskodawcę.

Zaistniałe braki, z uwagi na ich szeroki zakres, nie mogą być uzupełnione w trybie art. 136 K.p.a., bez naruszenia zasady dwuinstancyjności postępowania. Przy ponownym rozpatrzeniu sprawy, należy wziąć pod uwagę powyższe okoliczności.

Decyzja niniejsza jest ostateczna.

Na niniejszą decyzję skarga nie przysługuje, jednakże strona niezadowolona z treści decyzji może wnieść od niej sprzeciw (w dwóch egzemplarzach) do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie (70 -526 Szczecin, ul. Staromłyńska 10) za pośrednictwem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koszalinie (75-626 Koszalin, ul. Gen. Władysława Andersa 34) w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji. Sprzeciw od decyzji powinien czynić zadość wymaganiom pisma w postępowaniu sądowym, a ponadto zawierać wskazanie zaskarżonej decyzji, żądanie jej uchylenia oraz oznaczenie organu, który wydał zaskarżoną decyzję. Wpis stały od sprzeciwu od decyzji wynosi 100 zł (§ 2 ust. 1 pkt 6a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnym). Wpis sądowy można uiścić gotówką w kasie sądu lub na rachunek bankowy Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w NBP nr: 95 1010 1599 0030 9822 3100 0000. Strona może wystąpić do Sądu o przyznanie jej prawa pomocy poprzez zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego. Wniosek w tym przedmiocie powinien być złożony na urzędowym formularzu według ustalonego wzoru. Urzędowe formularze są udostępniane w wojewódzkich sądach administracyjnych, Naczelnym Sądzie Administracyjnym, urzędach gmin, a także w Internecie pod adresem: <http://www.nsa.gov.pl>

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Iwona Szaranek (spr.)

Członkowie:

Agata Witkowska

Joanna Mojska

Otrzymują:

2. Pozostałe strony w drodze obwieszczenia
3. Wójt Gminy Wierzchowo +akta
4. aa